

TWOJE PRAWO DO SWOBODNEGO PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Począwszy od 1968 r., każdy pracownik w UE może podjąć pracę w innym państwie członkowskim i jest chroniony przed dyskryminacją ze względu na narodowość.

Oto przykłady:

- możesz pracować i mieszkać w innym państwie członkowskim, a także pozostać w nim po przejściu na emeryturę;
- możesz szukać pracy w innym państwie członkowskim i korzystać w tym celu z pomocy lokalnych biur pośrednictwa pracy;
- masz prawo do takich samych warunków zatrudnienia i pracy co obywatele państwa członkowskiego, w którym jesteś zatrudniony;
- ty i twoja rodzina możecie korzystać z tych samych udogodnień systemu socjalnego i podatkowego co obywatele kraju UE, w którym pracujesz, na przykład w zakresie stypendiów szkolnych i studenckich;
- w przypadku pracowników pochodzących z nowych państw członkowskich i ich rodzin mogą mieć zastosowanie regulacje przejściowe.

WIĘCEJ INFORMACJI

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=25&langId=pl>

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=26&langId=pl>

Europejska karta ubezpieczenia zdrowotnego

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=509&langId=pl>

Europe Direct

<http://ec.europa.eu/europedirect>

Niniejsza publikacja jest dostępna w formie drukowanej we wszystkich językach urzędowych UE.

© Wspólnoty Europejskie, 2009

Powielanie materiałów dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Printed in Belgium

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE BIAŁYM BEZCHLOROWYM

Urząd Publikacji
Publications.europa.eu

KE-78-09-675-PL-D

PRZEMIESZCZASZ SIĘ W OBRĘBIE UNII EUROPEJSKIEJ, EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO LUB SZWAJCARII?

DOWIEDZ SIĘ, JAKIE MASZ PRAWA!

Komisja Europejska

ZASTANAWIASZ SIĘ NAD PRZEPROWADZKĄ LUB PODRÓŻĄ DO INNEGO PAŃSTWA UE, EOG LUB SZWAJCARII?

Decyzja o zmianie miejsca pobytu w Unii Europejskiej wiąże się z koniecznością uzyskania odpowiedzi na wiele pytań, na przykład:

- W którym państwie członkowskim będę płacił składki na ubezpieczenie społeczne?
- Czy fakt posiadania stażu pracy w więcej niż jednym państwie członkowskim wpłynie na moją emeryturę?
- Czy podczas podróży do innego kraju UE mogę korzystać z mojego ubezpieczenia zdrowotnego?
- Pracuję za granicą. Czy mam te same prawa co obywatele tego państwa członkowskiego? Czy moje dzieci mogą korzystać z tych samych stypendiów uczniowskich i studenckich co dzieci w danym kraju?
- Czy mogę wyjechać do innego państwa członkowskiego w poszukiwaniu pracy?

GWARANCJA BEZPIECZEŃSTWA SOCJALNEGO

Państwa członkowskie mają odrębne systemy ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, ale prawo UE określa zasady pozwalające je skoordynować. Oznacza to, że osoby przenoszące się do innego państwa członkowskiego nie tracą ochrony wynikającej z zabezpieczenia społecznego i dostępu do systemu opieki zdrowotnej.

Oto przykłady zasad obowiązujących obywateli krajów UE:

- składkę na ubezpieczenie zdrowotne opłaca się tylko w jednym państwie członkowskim;
- emerytura osób, które pracowały przez co najmniej rok w innym państwie członkowskim, zostanie obliczona z uwzględnieniem stażu pracy we wszystkich państwach UE, EOG i Szwajcarii, ale na podstawie okresu pracy w tym państwie i będzie wypłacana w wysokości zależnej od opłaconych tam składek;
- osoba posiadająca ubezpieczenie zdrowotne w kraju ojczystym może korzystać z opieki zdrowotnej w każdym z 31 krajów europejskich objętych systemem koordynacji na podstawie karty EKUZ (europejska karta ubezpieczenia zdrowotnego);
- osoba poszukująca pracy w innym państwie członkowskim może przez trzy miesiące otrzymywać zasiłek dla bezrobotnych z państwa, w którym ostatnio była zatrudniona.

LEPSZA KOORDYNACJA UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Na początku 2010 r. zaczną obowiązywać zmodernizowane zasady koordynacji. Ich celem jest zagwarantowanie praw do zabezpieczenia społecznego i opieki zdrowotnej osobom przemieszczającym się w obrębie UE, EOG i Szwajcarii.

Podstawowe zasady nie zmieniają się, ale zostaną wprowadzone nowe reguły:

- system koordynacji obejmie większy zakres praw;
- na instytucje krajowe zostaną nałożone dodatkowe obowiązki w zakresie informacji i pomocy obywatelom zamierzającym skorzystać z praw wynikających z systemu koordynacji;
- wymiana informacji między instytucjami z różnych państw członkowskich zostanie usprawniona dzięki wprowadzeniu elektronicznego systemu wymiany danych między państwami członkowskimi. W konsekwencji decyzje dotyczące świadczeń będą podejmowane szybciej, sprawniej i sprawiedliwie.